

Grundnotat til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om stoffer, der nedbryder ozonlaget, KOM (2008) 505

Resumé

Kommissionen foreslår at revidere forordning (EF) nr. 2037/2000 om stoffer, der nedbryder ozonlaget. Hovedelementerne i forslaget er at forenkle og præcisere bestemmelserne og samtidig mindske, hvad der måtte være af unødvendige administrative byrder i overensstemmelse med Kommissionens forpligtelse til bedre regulering samt at sikre en fortsat overensstemmelse med Montreal-protokollen. Herudover indeholder forslaget bestemmelser som søger at sikre at de kommende udfordringer tages op, således at ozonlaget genetableres i tide og negative virkninger for sundhed og økosystemer forebygges.

Forslaget vurderes ikke at få indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark.

1. Status

Kommissionen sendte den 4. august 2008 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 133 og artikel 175, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om sagen.

Der er ikke tidligere sendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljøpolitiske Udvalg. Nærhedsnotat er sendt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljøpolitiske udvalg den 3. oktober 2008.

2. Formål og indhold

Forslaget skal erstatte den nuværende forordning (EF) 2037/2000 om stoffer, der nedbryder ozonlaget. Formålet med revisionen er:

1. Forenkling af forordningen og mindskelse af de administrative byrder.
Dette opnås ved at:
 - Forenkle og forsimple forordningen.
 - Strømline og mindske rapporteringsforpligtelser.
 - Opdatere undtagelsesbestemmelser.

2. Sikring af en fortsat overensstemmelse med Montreal-protokollen.

Dette opnås ved at:

- Implementere beslutning XIX/6 om tidligere udfasning af HCFC (HydroChlorFluoCarboner), som blev truffet på Montreal-protokollens partsmøde i 2007.
- Forhindre ulovlig handel.

3. Sikring af at de fremtidige udfordringer i beskyttelsen af ozonlaget tages op.

Dette opnås ved at:

- Regulere ozonlagsnedbrydende stoffer indeholdt i produkter og udstyr.
- Regulere nye kortlivede ozonlagsnedbrydende stoffer.
- Regulere anvendelsen af methylbromid til karantæne- og før-afskibningsformål.

I forhold til den gældende forordning (EF) Nr. 2037/2000 er de væsentligste ændringer således:

Ændring i hjemmelsgrundlaget

Hjemmelsgrundlaget udvides fra artikel 175, stk. 1, (miljø) til også at omfatte artikel 133 (den fælles handelspolitik).

Definitioner - kapitel 1, artikel 3

Der sker mindre ændringer for at tilpasse sprogbruget til Montreal-protokollen og sikre konsistens i forordningen. Desuden ændres markedsføring til ”at bringe i omsætning”. Definitionen ændres derfor fra at omfatte enhver overdragelse til 3. mand til kun at omfatte første markedsføring i EU. Dette indebærer, et ozonlagsnedbrydende stof, som importeres ind i EU inden en forbud træder i kraft frit vil kunne markedsføres inden for EU’s grænser efter, at forbuddet er trådt i kraft.

Der sker også ændringer i definitionen af nye stoffer og produktion.

Tidsplan for udfasning – kapitel 2, artikel 4, 5 og 6

Da udfasningstidspunktet for alle kontrollerede stoffer bortset fra HCFC allerede er indtruffet, er disse ikke længere relevante afsnit fjernet. Det samme gælder, hvor tidsbegrænsede undtagelser for forbuddet mod markedsføring af særlige produkter er udløbet.

Udfasningsplanen for HCFC er justeret ved at fremskynde forbuddet mod produktion, for at bringe forordningen i overensstemmelse med beslutning XIX/6 under Montreal-protokollen.

Undtagelsesbestemmelser – kapitel 3, artikel 7-13

I dette kapitel samles bestemmelser om de anvendelser, der stadig er tilladte under protokollen og forordningen (anvendelse som kemisk råstof, hjælpestof (artikel 8), specifikke anvendelser af HCFC, halon og methylbromid). Markedsføring – inklusiv import – med henblik på destruktion vil fortsat være mulig (artikel 9) mens overførsel mellem de forskellige anvendelser i overensstemmelse med den etablerede praksis ikke vil være mulig.

I overensstemmelse med Montreal-protokollen er kontrollerede stoffer beregnet til anvendelse som kemiske råstoffer ikke omfattet af forbuddet i kapitel 2. For at fremme kontrol og håndhævelse og for at reducere illegal handel og anvendelse, skal sådanne stoffer mærkes særligt. (artikel 7)

Reglerne for anvendelsen af andre ozonlagnedbrydende stoffer end HCFC til essentielle laboratorie- og analyseformål tilpasses den gældende praksis, således at kvoter tildeles producenter, importører og slutbrugere ved hjælp af et register drevet af Kommissionen. Der indføres en begrænsning i den samlede mængde for at fremme anvendelsen af alternativer, der ikke skader ozonlaget. Enhver, der anvender disse stoffer til laboratorie- og analyseformål, skal derfor lade sig registrere hos Kommissionen og indsende oplysninger om anvendelsen. (artikel 10)

Det vil fortsat være lovligt at anvende HCFC til laboratorie- og analyseformål, men enhver, der gør dette skal ligeledes lade sig registrere hos Kommissionen og indsende oplysninger om anvendelsen. (artikel 11)

For bedre at kunne håndhæve det allerede eksisterende forbud mod at anvende ikke-regenereret HCFC til service af køle- og klimaanlægsudstyr (airkonditionsanlægsudstyr) fra 2010 skal beholdere med regenereret HCFC mærkes. Genpåfyldning af genvunden, men ikke regenereret HCFC må kun ske af det firma, der har aftappet HCFC'en. Desuden skal udstyr, der indeholder HCFC mærkes. (artikel 11)

Anvendelsen af methylbromid til karantæne- og før-afskibningsformål begrænses til det nuværende niveau. For at reducere udledningerne indføres regler om anvendelse af teknologier til at opsamle forbrugt methylbromid. Denne type anvendelse udfases i 2015. (artikel 12)

Der eksisterer i de fleste tilfælde ikke-ozonlagnedbrydende alternativer til anvendelsen af halon som brandslukningsmiddel. Slutdatoer for de eksisterende anvendelser er ved at blive fastsat separat gennem komiteprocedurer. I individuelle situationer kan det blive nødvendigt at dispensere fra disse datoer, hvorfor der fastsættes en procedure herfor. (artikel 13)

Handel – kapitel 4, artikel 15 – 20

De eksisterende begrænsninger i import og eksport af ozonlagnedbrydende stoffer i ren form og i produkter og udstyr udvides til også at gælde for HCFC og produkter og udstyr med HCFC. (artikel 15 og 17) Systemet for udstedelser af import og eksport licenser udvides på tilsvarende vis. (artikel 15, 17 og 18)

Kommissionen får mulighed for at afvise at udstede licenser i situationer, hvor import- eller eksportlandet indikerer, at den planlagte afskibning er i strid med nationale regler. Kommissionen må i denne forbindelse udveksle oplysninger med relevante myndigheder. (artikel 18)

Genanvendelse og destruktion – kapitel 5, artikel 22-23

De eksisterende bestemmelser i kapitel 5 videreføres stort set uændret. Der indføres en henvisning til Montreal-protokollen, således at der til destruktion af ozonlagnedbrydende stoffer kun må anvendes teknologier, som er accepteret af Montreal-protokollens parter. Desuden mindskes medlemsstaternes rapporteringsforpligtelser i forbindelse med genvinding og destruktion.

Artikel 22 omhandler genvinding og destruktion af ozonlagnedbrydende stoffer i forskelligt udstyr og produkter. Herunder omhandler artikel 22 stk. 3 andre produkter end køle-, luftkonditionerings-

og varmepumpeanlæg samt udstyr, der indeholder opløsningsmidler eller brandsikringsystemer og brandslukkere.

Nye stoffer – kapitel 6, artikel 24

Produktion, import, markedsføring og anvendelse af stoffer nævnt i bilag II, del A (halon 1202) forbydes. Kommissionen kan tilføje stoffer, der af Montreal-protokollens Videnskabelige Analyse Panel, anses for at være ozonlagnedbrydende, men som ikke er omfattet af protokollen eller forordningen til bilag II, del A. (artikel 24) Der indføres også rapporteringsforpligtelser for en række nye stoffer.

Rapportering, kontrol og håndhævelse– kapitel 7, artikel 26 - 28

Rapporteringsforpligtelserne for medlemsstaterne er forenklet og strømlinet, og industriens forpligtelser er udvidet en smule. Således skal destruktionsanlæg årligt rapportere om mængderne af destruerede ozonlagnedbrydende stoffer. (artikel 26 og 27)

Bestemmelserne om medlemsstaternes forpligtelse til kontrol og håndhævelse er tydeliggjort. (artikel 28)

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget koncentrerer sig om at simplificere den eksisterende lovgivning og om at stramme nogle af bestemmelserne for at forbedre implementeringen og kontrollen af lovgivningen.

Kommissionen vurderer samtidig, at formålene med forslaget ikke kan nås tilstrækkeligt ved regulering i de enkelte medlemsstater, men nås bedre ved regulering på fællesskabsniveau.

Kommissionen begrundet dette med, at beskyttelsen af ozonlaget er et grænseoverskridende problem, som ikke kan løses af enkelte medlemsstater. Desuden er handling på fællesskabsniveau nødvendig for at sikre overholdelse af de forpligtelser man på fællesskabsniveau har tiltrådt ved at være part i Montreal-protokollen, som implementeres ved denne forordning.

Endvidere indeholder forslaget elementer, der har relevans for funktionen af det indre marked.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering.

5. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, da der er tale om en forordning, som er umiddelbart gældende i alle medlemslande og ikke kræver yderligere gennemførelsestiltag.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget forventes at få enkelte positive administrative lettelser for de nationale myndigheder, da der sker en vis forenkling af rapportering forpligtelserne.

Forslaget forventes dog at kunne give mindre ændringer af de erhvervsadministrative konsekvenser, da erhvervslivets rapporteringsforpligtelser ændres på laboratorie- og forskningsområdet. Der er dog ikke tale om store administrative konsekvenser i den anledning.

Forslaget forventes ikke at få erhvervsøkonomiske konsekvenser for industri eller handelsvirksomheder. De områder, der foreslås ændret er enten irrelevante for Danmark, fordi der ikke findes danske producenter eller fordi, der allerede er reguleret på samme niveau i eksisterende dansk lovgivning.

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

6. Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 18. september 2008 til 41 interessenter. Høringsfristen udløb den 16. oktober 2008.

7. Forhandlingssituation

Forslaget er endnu ikke behandlet i Rådet (miljø) eller i arbejdsgrupper herunder.

8. Dansk holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkomment. Regeringen vil, efter høring af de af forslaget berørte parter, fremlægge sine mere konsoliderede vurderinger af forslaget i et revideret grundnotat til Folketinget.